

Namn på älgskötselområdet

Gäsene Östra älgskötselområde

Typ av plan

- ☒ Älgskötselplan (nytt älgskötselområde/ny period)
- ☐ Reviderad älgskötselplan (inom pågående period)
- ☐ Reviderad avskjutningsplan (inom pågående period)

Diarietföring av älgskötselplanen

- ☒ Nytt ärende (planen har inte lämnats tidigare)
- ☐ Till befintligt ärende. Diarie nr:

Version (datum)

2024-04-24

Länsstyrelsens reg.nummer

14-66-09-002-Ä

Älgskötselplan för perioden

2024till och med2026

Reviderad datum

2024-03-25

Revidering orsak

Ny planperiod

- ☒ Beslutad av Länsstyrelsen
- ☐ Ansökt areal (nytt/ändrat område)
- 16 264

(Arealen används inte i beräkningar, beräkninga baseras på total areal)

Total areal ÄSO (ha)

Areal åkermark i ha

Registrerande län

Länsstyrelsen Västra Götalands län

ÄFO nummer

8

ÄFO namn

Älgförvaltningsområde 8

Fastställd av länsstyrelsen den

2024-07-05

Länsstyrelsens ärendenr

25537-2024

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

Areal uppdaterad enligt årets registreringsändringar.
Kvalitetsmålen rättade enligt länsmålsättningen, tjurandel 40 % och kalv/ko 0,8.
Foderprognosen uppdaterad enligt senaste ÄBIN.

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

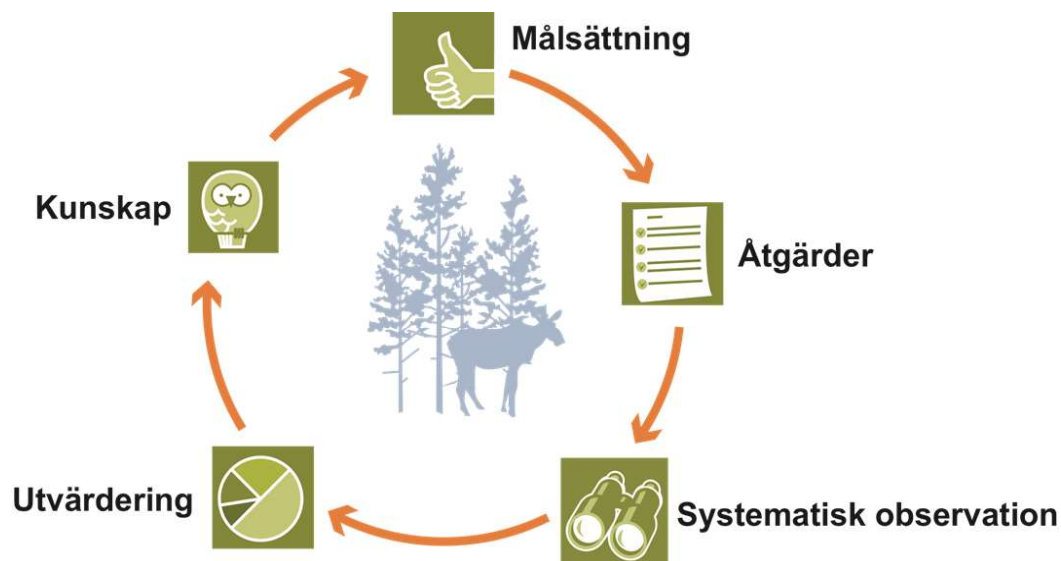
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Öka	Oförändrad	Minska
☐	☐	☒

Rimliga betesskador som tillåter hygglig ståndortsanpassning

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

	antal	antal/1000 ha	%
Tjur	35	2,2	33%
Ko	57	3,5	54%
Kalv	14	0,9	13%
Totalt	106	6,5	100%

Mål för vinterstam	2026
Vinterstam älg/ 1000 ha	6,5

efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:	40%	i älgobs
Antal kalvar per hondjur:	0,80	uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs
Målsättning kalvandel i avskjutning:	62%	av totala avskjutningen
Slaktvikter kalv (kg)	65	i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Lång statistikserie av älgavskjutning, övrig dödlighet, älgobs och spillningsinventering utgör grunden för beräkningen.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	1%	Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m	70%	Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2021	2022	2023
Tjur	9	4	6
Hondjur	7	6	5
Kalv	32	22	20
Totalt	48	32	31
Totalt per 1000 ha	2,9	2,0	1,9
Areal (ha för respektive år)	16 293	16 335	16 335

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2021	2022	2023
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	56%	40%	55%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	67%	69%	65%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2020	2021	2022	2023	Medel
Antal obstimmar	6 194	5 407	5 592	3 975	5292
Observationer per mantimme	0,085	0,085	0,071	0,102	0,086
Antal kalvar per hondjur	0,674	0,646	0,605	0,339	0,57
Andel tjur av vuxna	35,0%	34,5%	37,9%	42,7%	38%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Det är lätt att tro att vi haft stor påverkan av vargpredation på kalvarna som gjort att statistiken på kalvandelen rasat

Likaså var det flera lag som slutade jaga för att inte göra stammen för bräcklig för vargpredationen, därav dåligt med obs-timmar.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal provytor	1005	1052	1019	1031	995	918
Antal dagar i inventeringsperiod	181	175	171	174	174	155
Antal funna spillningshögar	194	188	179	208	198	199
Spillningshögar per älg och dygn	17	17	17	17	17	17
Antal högar per ruta (täthetsindex)	0,19	0,18	0,18	0,20	0,20	0,22
Vinterstam i antal/1000 ha (max)	7,6	7,3	7,8	8,3	8,1	10,9
Vinterstam i antal/1000 ha (min)	5,0	4,7	4,4	5,3	5,3	5,5
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)	6,3	6,0	6,0	6,8	6,7	8,2
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Lite färre dagar i år vilket troligen påverkat spannet något, likaså stor spridning i antalet högar i rutorna.

Tillägg Lst: Treårsmedelvärde för spillningsinventeringen blir 7,3 älgar/1000 ha.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄSO från de senaste tre åren.

År	2019	2020	2021	2022	2023
Antal vägda kalvar	24	30	31	21	17
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	64	59	57	56	45
Slaktvikt kg medel (vägda)	64	59	57	56	45

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Bedrövligt, vad har hänt?

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2019	2020	2021	2022	2023
Antal vägda kor	6	5	6	4	2
Slaktvikt kg (vägda) kor	150	137	135	182	138
Antal vägda tjurar	7	6	8	4	5
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	206	191	179	197	225

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2019	2020	2021	2022	2023
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor	1	2	5	5	3
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar	3	3	3	2	5

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.7 Reproduktion

Antal utstötta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom äso från de senaste tre åren.

År	2019	2020	2021	2022	2023
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.8 Flyginventering

År			
Tjur			
Ko			
Kalv			
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren

Älgstammen har

Ökat	Oförändrad	Minskat
☐	☒	☐

År

Vinterstäm, älg/1000 ha

2019	2020	2021	2022	2023
7,1	7,0	7,0	7,1	7,5

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	36	30%	2,2	36%
Ko/kviga	66	54%	4,0	
Kalv	20	16%	1,2	
Summa	122	100%	7,5	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Kvalitet de senaste 3 åren

Tjurandelen

Medelåldern

Kalvvikterna

Reproduktionen

Minskat	Oförändrad	Ökat
☐	☒	☐
☐	☒	☐
☒	☐	☐
☒	☐	☐

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha

Målsättning

Antal älgar per 1000 ha

% tjur av vuxna

16264
6,5
40%

Älgstammens egenskaper

Enligt älgöbs

% tjur av vuxna

Antal kalvar per vuxet hondjur

Enligt avskjutning

% tjurkalv av alla kalvar

Medel 4 år	Medel 3 år	Senaste år
38%	38%	43%
57%	53%	34%
52%		

Avskjutning

Antal vuxna tjurar

Antal vuxna hondjur

Antal kalvar

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha

6
5
20
7,5

Dödlighet utöver jakt

Antal vuxna tjurar per år

Antal vuxna hondjur per år

Antal kalvar per år *

Rovdjur	Trafik	Övrigt
		1,0
		5,0
		5,0

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	35	33%	2,2	38%
Ko/kviga	57	54%	3,5	
Kalv	14	13%	0,9	
Summa	106	100%	6,5	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom **ÄROT**

Fodertillgång och prognos	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Areal ungskog	14 383	14 635	14 801	14 935	15 120	15 256	15 442
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst		66%	65%				
Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande				
Areal tallfoder	☒	☐	☐				

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin

Tallar	Årsskada Tall (vinterskador + sommarskador)
Tallar	Andel Tallstammar utan viltskador
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus
Granar	Årsskada Gran(vinterskador + sommarskador)

Ange resultat från tre senaste inventeringarna			
2021	2022	2023	Medel tre senaste inventeringarna
22,9%	18,8%	10,9%	19,6%
53%	56%	51%	53%
23%	20%	41%	24%
9%	9%	11%	10%
2,2%	2,0%	1,2%	1,8%

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

För	Tolerabla	För omfattande			
Tall	☐	☐			
Gran	☐	☐	2022	2023	2024
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertas istället av:		Välj i lista	Välj i lista	Välj i lista

Bedömningen grundar sig på

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☒	☐

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

Det odlas mycket lite viltbegärlig gröda, alternativt skördas tidigt och därför blir det inte heller mycket skador.

Finns även områden där havre stog kvar länge under hösten 2023 utan några älgbetesskador.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2021	2022	2023
Älgolyckor inom ÄSO, antal		0	0
Tjur, trafikdödad			
Hondjur, trafikdödad			
Kalv, trafikdödad			
Okänd, trafikdödad	2		
Summa trafikdödade älgar	2		

2.5 Övrig dödlighet

År	2021	2022	2023
Tjur			1
Ko			5
Kalv			5
Okänd		3	
Summa		3	11

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄSO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄSO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha
		Summa:				

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄSO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha

S:a predation:				
----------------	--	--	--	--

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	6,5	7,5	Oförändrad ▼	
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO	106	122	Oförändrad ▼	
Andel tjur av vuxna i älgobs	40%	38%	Oförändrad ▼	
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,80	0,53	Minskande ▼	
Kalvandel i avskjutning	62%	67%	Oförändrad ▼	
Slaktvikter kalv (kg)	65	53	Minskande ▼	
Färska skador tallar/produktionstammar, max	5%	19,6%	Minskande ▼	
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		10%	Oförändrad ▼	
Fodersituation enligt foderprognos			Ökande ▼	
Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt			Oförändrad ▼	
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO		11	Ökande ▼	Självdöd, utmärglade samt återkommande varg
Predation, antal älgar inom ÄSO			Ökande ▼	Ripelången påverkade påtagligt under 2023

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År	2024	2025	2026	
Tjur	6	6	6	
Hondjur	6	6	6	
Kalv	20	20	20	
Antal älgar totalt	32	32	32	
Andel tjur av vuxna (%)	50%	50%	50%	
Andel kalv av total avskjutning (%)	63%	63%	63%	
Areal (ha för respektive år)	16 264	16 264	16 264	
Totalt per 1000 ha	2,0	2,0	2,0	

Avskjutning baseras på:
☒ Beräkningsmodell Älgfrode (bifogas)
☐ Annan beräkning/förslag (bifogas)

Motivering för avvikelse jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Planerade inventeringar

År	2024	2025	2026	
Äbin	☒	☐	☒	
Spillningsinventering	☒	☒	☒	
Flyginventering	☐	☐	☐	
Avskjutningsstatistik	☒	☒	☒	
Älgobs	☒	☒	☒	
Kalvvikter	☒	☒	☒	
Foderprognoser	☒	☒	☒	
Kommentarer				

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

Företrädare för älgskötselområdet

Joakim Källman

Namnförtydligande

Älgskötselplanen tillstyrks av älgförvaltningsgruppen

Älgskötselplanen tillstyrks inte av älgförvaltningsgruppen

Datum:

20240502

Daniel Karlsson Ordf ÄFO 8

För älgförvaltningsgruppen

Namnförtydligande

Bra genomarbetad plan som vi alla i ÄFG 8 står bakom.

Motivering eller avvikande mening

5.2 Bilagor

Förutsättningar

Område	Gäsene Östra ÄSO				
Datum	2024-04-24	Tid	20:00	Signatur	JK
Programversion	3.6				

Fyll i alla orange celler (använd ej klipp och klistra). Orange celler måste visa svart text på ljus bakgrund för att en prognos ska erhållas.
Fyll i olivgröna celler om uppgifter finns tillgängliga (använd ej klipp och klistra). Tomma celler innebär att schablonvärden hämtas.
Förekomst av björn och/eller varg påverkat storleken på schablonvärdena.
Värden som används i modellberäkningen syns i celler med grå bakgrund.

Områdesinformation

År vid start av senaste jakt	2023
Områdets areal i ha	16 264
Månad jakten startar	10

Rovdjursförekomst

Antal björnar per 100 000 ha	0,0
Mängd vargrevir inom området	0,00

Målsättning

Vinterstam

Antal älgar per 1000 ha	6,5
% tjur av vuxna	40%

Avskjutning

Senaste jakt

Antal vuxna tjurar	6
Antal vuxna hondjur	5
Antal kalvar	20

Älgstammens storlek

Efter senaste jakt

Antal älgar per 1000 ha	7,5
-------------------------	-----

Älgstammens egenskaper

Enligt Älgobs

% tjur av vuxna	38%
Antal kalvar per vuxet hondjur	0,53

Enligt flyg-inventering

Enligt avskjutning

% tjurkalv av alla kalvar	
---------------------------	--

Dödlighet utöver jakt

Rovdjur Trafik Övrigt

Antal vuxna tjurar per år	0	1	1
Antal vuxna hondjur per år	0	1	3
Antal kalvar efter jaktstart per år	0	1	3

Områdesinformation

År vid start av senaste jakt	2023
Områdets areal i ha	16 264
Månad jakten startar	10

Rovdjursförekomst

Antal björnar per 100 000 ha	0,0
Mängd vargrevir inom området	0,0

Målsättning

Vinterstam

Antal älgar per 1000 ha efter jakt	6,5
% tjur av vuxna efter jakt	40%

Avskjutning

Senaste jakt

Antal vuxna tjurar	6
Antal vuxna hondjur	5
Antal kalvar	20

Älgstammens storlek

Vid jaktstart

Antal älgar per 1000 ha	9,6
-------------------------	-----

Älgstammens egenskaper

Vid jaktstart

% tjurar av vuxna	38%
Antal kalvar per vuxet hondjur	0,53

Vid jaktstart

% tjurkalv av alla kalvar	52%
---------------------------	-----

Dödlighet utöver jakt

Totalt

Antal vuxna tjurar per år	2
Antal vuxna hondjur per år	4
Antal kalvar efter jaktstart per år	4

Kommentarer

Skogsbrukets
Viltgrupp

Svenska Jägareförbundet

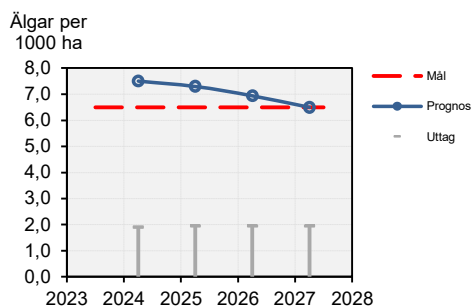
Avskjutning & Prognos

Område	Gäsene Östra ÅSO				
Datum	2024-04-24	Tid	20:00	Signatur	JK
Programversion	3.6	Indata	2024-04-24 20:00 JK		

Fyll i alla orange celler (använd ej klipp och klistra). Orange celler måste visa svart text på ljus bakgrund för att en prognos ska erhållas. Höj/sänk värden så att mål uppnås. Minustecken på älgar efter jakt betyder överuttag. Differens i antal älgar i stammen mellan prognos och mål kan avläsas längst ned på sidan. Uppgifter på senaste årets avskjutning och vinterstam syns i celler med grå bakgrund.

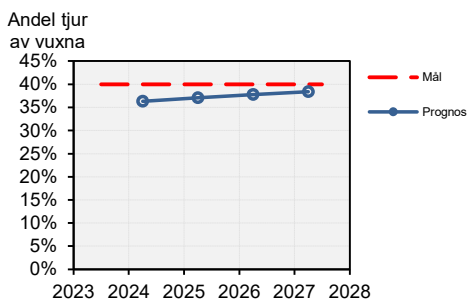
Förslag på avskjutning

	2023 /2024	2024 /2025	2025 /2026	2026 /2027
Antal per 1000 ha	1,9	2,0	2,0	2,0
% tjur av vuxna	55%	50%	50%	50%
% kalv av totalt	65%	62%	62%	62%
Antal tjurar	6	6	6	6
Antal kor	5	6	6	6
Antal kalvar	20	20	20	20
Totalt	31	32	32	32

Prognos: Älgar efter jakt (vinterstam)

	2023 /2024	2024 /2025	2025 /2026	2026 /2027
Antal per 1000 ha	7,5	7,3	6,9	6,5
% tjur av vuxna	36%	37%	38%	38%
Antal tjurar	38	38	37	35
Antal kor	67	64	60	56
Antal kalvar	17	17	16	14
Totalt	122	119	113	106
Avvikelse från målet	+16	+13	+7	0

Kommentarer

